

✖ Pielęgniarki Cyfrowe, 2020-03-11 09:50

Pielęgniarki Cyfrowe

Symptomy przemocy seksualnej wobec dziecka

Symptomy przemocy seksualnej wobec dziecka to obszerny zespół objawów w sferze zachowania, emocjonalnej, a także obrażenia fizyczne.

Molestowanie seksualne dzieci

Cz. VI

Znajomość objawów wykorzystania seksualnego dziecka jest bardzo istotna, by jak najszybciej wykryć problem i udzielić dziecku pomocy. Rozpoznanie symptomów wykorzystywania seksualnego nie jest łatwe, ponieważ nie stwierdzono specyficznego syndromu wykorzystania dziecka ofiary. **Jest to obszerny zespół objawów w sferze zachowania, emocjonalnej, a także obrażenia fizyczne.** Zaburzenia te mogą występować jednocześnie, współistnieć z objawami różnych chorób, jak również komasować się z objawami przeżyć dziecka związanych ze zdarzeniami traumatycznymi, jak np. rozwód, śmierć rodziców, czy innymi przykrymi doświadczeniami. Przeszkodę w rozpoznaniu wykorzystywania seksualnego potęgują problemy wynikające z niedojrzałości rozwojowej dziecka, braku rozumienia zdarzenia, trudność w porozumiewaniu się związana z dobieraniem odpowiedniego słownictwa, a także starania sprawcy zdążające do zatajenia czynów lubieżnych wobec dziecka.

Objawy seksualnego wykorzystania zostały sklasyfikowane w różnorodny sposób. Podział dotyczy objawów somatycznych, zachowania i emocjonalnych oraz zróżnicowanie objawów w zależności od wieku dziecka.

OBJAWY SOMATYCZNE SPECYFICZNE:

- Urazy zewnętrznych narządów płciowych,
- Urazy odbytu i okolic około odbytniczych,
- Urazy pochwy i przerwanie błony dziewiczej,
- Infekcje,
- Cięża.

OBJAWY SOMATYCZNE NIESPECYFICZNE:

- Bóle głowy, brzucha,
- Nudności, wymioty.

UOGÓLNIONE OBJAWY PSYCHOLOGICZNE:

- Zaburzenia snu,
- Lęki i koszmary senne,
- Lęki, fobie,
- Przygnębienie, depresje,
- Niskie poczucie wartości.

ZABURZENIA ZACHOWANIA:

- Agresja, przestępczość,
- Problemy szkolne,
- Nadpobudliwość ruchowa,
- Zachowania niedojrzałe (regresywne),
- Zachowania autodestrukcyjne,
- Izolacja od wybranych osób lub/i otoczenia.

ZABURZENIA SEKSUALNE:

- Erotyzacja dziecka,
- Patologiczna masturbacja,
- Zachowania prowokujące,
- Twórczość erotyczna dziecka i słownictwo.

Źródło: Lew-Starowicz Z., Seksuologia sądowa, Warszawa 2000, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2000, s. 240,

Biorąc pod uwagę wiek dziecka, u dzieci poniżej 5 roku życia, oprócz objawów somatycznych pod postacią:

- dolegliwości bólowych,
- krwawień okolic intymnych, gardła,

można zauważyć seksualne zachowania nieadekwatne do ich wieku.

Stają się:

- obsesyjnie zainteresowane sferą seksualną,
- podczas zabawy imitują czynności seksualne,
- wypowiadają słowa lubieżne używane w stosunku do nich przez sprawcę,
- są prowokujące wobec dorosłych.

Natomiast podczas rozbierania, zwłaszcza bielizny, czy zmiany pieluszek, dzieci bronią się i bardzo płaczą.

Dzieci te stają się:

- wycofane,
- lękliwe,
- smutne,
- zamyślane,
- często jakby nieobecne i skryte,
- mają duże poczucie winy,
- tracą apetyt,
- zdarzają się również zachowania agresywne,
- nierzadko w zachowaniu cofają się rozwojowo do okresu wcześniejszego, moczą się i zanieczyszczają,
- przeżywają koszmary senne i nocne lęki.

Dziecięce ofiary pedofilów w wieku **między 5 a 12 rokiem życia**, objawy somatyczne mają podobne do objawów w młodszej grupie, dolegliwości jednak stają się przewlekłe, mogą odczuwać ból w okolicy krocza podczas chodzenia.

Pojawiać się mogą:

- zaburzenia łaknienia,
- anoreksja, czy bulimia,
- mówienie o sprawach seksualnych staje się natrętne, co przejawia się również w rysowaniu aktów płciowych i używaniu lubieżnego słownictwa,

- zdarza się, że dopuszczają się prób molestowania innych dzieci.

Ofiary molestowania seksualnego w tej grupie wiekowej, zwłaszcza kazirodztwa wchodzą w rolę rodzicielską, stają się bardziej dojrzałe niż wskazywać powinien ich etap rozwojowy.

- Wyraźnie spada ich poczucie własnej wartości,
- stają się skryte lub celowo informują, że mają jakąś tajemnicę, której nie wolno im zdradzić lub informują o „przyjacielu, który jest krzywdzony”,
- bez widocznej przyczyny unikają kontaktu z określonymi osobami, wynajdują mnóstwo przyczyn, aby nie przebywać w określonych miejscach, w których mogło dochodzić do nadużyć ze strony sprawcy.

Symptodem, który powinien również wzbudzić zainteresowanie jest posiadanie przez dziecko pieniędzy z nieznanego źródła.

Dzieci trochę starsze mogą nieoczekiwanie stawać się:

- wycofane lub agresywne,
- zaczynają oszukiwać, a nawet dopuszczać się kradzieży,
- zdarzają się też ucieczki z domu i podejmowanie prób samobójczych,
- przeżywają koszmary nocne, moczą się,
- pojawiają się zachowania charakterystyczne dla młodszych dzieci, np. ssanie kciuka.

U nastolatków powyżej 12 roku życia, oprócz objawów opisanych powyżej, które mogą znacznie przybierać na sile, obserwuje się:

- częste sięganie po alkohol, papierosy, czy narkotyki,
- zaczynają oni mieć problemy w szkole, wagarują,
- uruchamiają też mechanizmy obronne w postaci wyparcia, doznając zaburzeń pamięci,
- młody człowiek doświadczyć może głębokich stanów depresyjnych, które doprowadzić mogą do samookaleczenia i prób samobójczych.

U nastoletnich molestowanych seksualnie dziewcząt może dojść do zapłodnienia. Ciąża w takim przypadku stanowi dla ofiary niezwykle ciężką traumę.

Warto nadmienić, iż **nie wszystkie dzieci manifestują objawy wykorzystania seksualnego.**

Składa się na to wiele przyczyn. Wymienia się, że grupa dzieci nie wykazująca objawów molestowania, to dzieci które doznały niezbyt nasilonych działań ze strony sprawcy, trwające krótki okres czasu, posiadające umiejętności psychospołeczne radzenia sobie z traumatycznymi przeżyciami oraz mające silne wsparcie ze strony najbliższych. Inną grupą są dzieci, które dopiero w kolejnym okresie rozwoju mogą ujawnić objawy krzywdzenia lub te, u których mechanizmy obronne wyparcia, czy tłumienia stanowiły przejściowo barierę w ujawnieniu molestowania seksualnego.

Mgr Joanna Lewoniewska